

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Februárius' 4dikén, 1825.

É s z a k i - A m é r i k a.

Itt következnek még némelly megjegyzések az Észak-Amériikai egyesült Státusoknak azon beszédéből, melyet Jan. 7-dikén a' Congressus' ülésének kinyitására a' Congressus' ülésének kinyitására ahoz küldött: — „

„Különös figyelmet fordított a' Végrehajtó Hatalom azon jusoknak meghatározására is, melyeket tengeri hadakozás idején a' hadakozó részek a' Neutrálisokra nézve gyakorolhatnak. A' legtöbb 's legnagyobb nehézségek, melyekkel nekünk azolta, hogy függetlenségünket megnyertük, valamint szintén legtöbb veszteségeink 's kárvallásaink, melyeket ezen időkhöz szenvednünk kellett, onnét vették eredeteket, hogy ezen jusok Kötések által meghatározatva nem lévén, azokat a' tengeri hadakozó Hatalmasságok a' képpen terjesztették ki, mint reájok nézve a' környülállások jónak mutatták.

„Lehetetlen az Európában ezen utóbbi idők alatt elefordult történeteket megtekinteni, 's azt, hogy a' tengeri hadakozó Hatalmasságok erántunk, mint Neutrális Hatalmasság eránt, mely kevés figyelemmel viseltettek, 's a' mi kereskedésünknek okoztatott kárt mely nagy lágyemelegséggel nézték, megfontolni, a' nélkül, hogy legnagyobb bánkódás ne foglalja-el szívünket, 's hogy tökéletesen meg ne határozzuk magunkban azt, hogy az e'-félüket jövőidőben soha megszenvedni nem fogjuk. Az a' próbatétel, mely által azt akartuk véghez vinni, hogy az e'féle tévelygésekre szolgáló alkalmatosságokat minden részek

között barátságos alkudozások által elhessen kerülni, senkiöl se' nézettethetik különben, hanem csak mint azon valóságos kívánságnak bizonyosága, hogy mi minden Hatalmasságokkal békességes állapotban maradhassunk.

„A' Francziák és Spanyolok között folyt újabb tengeri hadakozásoknak idején olly Crisis fordult elé, mely azt, gondólhatóvá tette, hogy az e'-féle tengeri hadakozásokkal eddig össze csatoltatva volt egyenetlenkedési kérdések végezetre már egyszer valódi megfontolás alá fognak vétettetni 's meg fognak határozatni, a' mely reménséghez képepest jóvállásokat terjesztettünk Nagy Britannia, Francia Ország, 's az orosz Birodalom elejébe, 's más Hatalmasságok elejébe is.

„Mind ezektől a' Hatalmasságoktól barátságosan fogadtattak javallásaink: hanem még eddig egygyilkkel sem mehettünk ezen tekintetben semmi Kötésre. Azonban mi tovább is egész állandósággal sürgetni fogjuk ezen tárgynak illendő alkudozások által lejendő folytatását, reménlvén, hogy végezetre szerentsés resultatumát szemlélhetjük iparkodásainknak.

„Mindeneknek emlékezetében lehet az, hogy mi azon megbántatásokért, melyeket ezen Hatalmasságok közül egytől (Nagy Britanniától) szenvedtünk az említett hadakozásoknak idejek alatt, hadakozás által kerestünk magunknak elégtételt. A' másiktól Francia Országtól), mely a' mi hajójinkat a' mi kikötőhelyeinkben is a' szabad tengeren is elfoglalta, 's az azokon találtatott terhet magáéva' tette, elégtételt

reményeltünk és vártunk, de mind ez ideig nem kaptunk.

„Francia Országnak befolyása alatt elfogdostatták kereskedő hajóinkat a Spanyol, Hollandus, Dániai Svétziai, és Nápolyi Országlószekek is, és az általunk kívánt elégtételt ezen Hatalmasságok közül még eddig egy is meg nem adta, kivéren az egy Spanyol Országot, kitől azt a két Floridának nekünk engedése által kaptuk meg. Nekünk elég okunk lett volna mind a két másik Fő Hatalmasságokkal (Nagy Britanniával és Francia Országgal) való hadakozásra: hanem a kettő között kéntelenek voltunk csak azt választani, a melyik közöttünk legközelebb volt és a melyiktől a tengereken leginkább nyomattunk (Nagy Britanniát). Ennek iparkodtunk ellentállani.

„Ezzel el is igazítottunk végezetre minden közünk fenn forgott egyenlenségeket egy Kötés által, a mely mind két részre nézve tisztességes feltételeken fekszik, s még eddig mind a két résztől lelkiismeretesen megtartott. Remélnünk lehet hogy Francia Ország is igazságos és megengesztelési gondolatok által vezéreltetvén, önnön felindulásából azon elégtételeket, melyeket tengeri kereskedő polgárjaink tőle igazságosan meglívánhatnak, meg fogja adni, s ezen cselekedete által a mi kedvetlenségünkre szolgálható indító okokat el fogja távoztatni.“

Egyéb megjegyzések, melyék az Elölülőnek ezen Kinyitó beszédében előfordultak, részint az egész Statusnak részint az egyesült Statusoknak belső magános környüllásait illeték.

A Status adóssága mely az 1817-dik esztendőben még 125,401,965 Dollárok-ból állott, mostanig 79,000,000 Dollárokra szállott alá, s még 10,000,000 Dollárok állanak készen a Status adósságának kevesítettésére rendeltetett kassában. A

Status jóvedelme 1824-ben 5,000 Dollárral haladta felül a Status költségeit.

Egyéb nagyon virágzó intézetek között említi az Elölülő, hogy ezen tavaszon hozzá fognak azon nevezetes útnak csináltatásához, mely az Országnak déli tartományain által, Washintontól fogva Új-Orleánig fog vitettetni.

A Felső Mississipi mellyékein találató vad népek familiái között némelyekkel békességben élnek az egygyesült Statusok, s az ilyen békességek siető lépésekkel civilizálódnak; másokkal még most is hadakozása folytatnak.

Lafayettéről se felejtkezett-el az Elölülő ezen Kinyitó beszédben. Bámulás és haladás kifejezéseiből állottak rolla való szavai, azért kívánt-képpen, hogy utolsó öregségében is hazája szeretetétől buzdittatván, azt életének vége felé még egyszer meglátni kívánta. — A Görögöknek is szerencsét kívánt barátságos kifejezésekkel az ő Hősi iparkodásoknak jó kimenetellel leendő megkoronáztatásához.

A következő Diplomatikai szavak is érdemelnek néminémű figyelmet ezen Kinyitó beszédben; — „A Spanyol országtól elvált Amerikai Statusok, így mond, már tökéletesen megnyerték volt a magok függetlenségét, midőn őket a mi Republikánk Országlószeke, független és szabad Statusoknak lenni megesmerte. Mi Európától a nagy Océánus Atlanticus által elválasztatva lévén, keveset gondolunk az Európai Országlószekeknek veszekedéseikkel s azon okokkal, melyék őket ezen veszekedésekre indíthatják. Akár mellyik rész birjon köztök legnagyobb hatalommal és erővel, a nekünk mind egy. A mi egyesült Statusainknak minden haszna csak abban áll és ők semmire egyebre nem is tekintenek, csak hogy mind ezekkel a Hatalmasságokkal barátságban élhessenek. Hanem az Amerikai Statusokra mint Szomszédainkra egészen más tekintettel kell

lennünk, mert ezekhez képpest egészen más fekvésben vagyunk.

„Az Európai Hatalmasságok telyességel nem avatkozhatnak az Amerikai Státusoknak dolgaikba, kiváltképpen ha ezeknek magokban való fennállásáról van szó, a' nélkül, hogy ezen cselekedetek által minket is ne érdekeljenek; mint hogy ez az ő dolgaikba való avatkozás ezen Státusoknak mostani hadakozásaikra nézve, ha ezeket csakugyan hadakozásoknak nevezhetjük, mi réánk is fordítható lehetne. Nagy meglepéddel hallhatjuk, hogy néhány Hatalmasságok, kikkel igen nagy barátságban élünk 's a' kikkel mi már ezen gondolatainkat közöltük, ezekben véllünk egyetérteni láttattak.“

Megjegyzi továbbá az Elölülő, hogy azon 15 Státusokhoz, mellyekből ezen Respublika a' maga kezdetekor állott, az ólta még tizenegy más Státusok csatoltak hozzájok magokat. Nem soká még más hármak is fel fognak a' Szövetségbe vétetetni.

Végző szavai által azt jóvállja az Elölülő a' Congressusnak, hogy azon vad népeknek állapotját vegye figyelemre, mellyek az egyesült Státusoknak földjeiken a' határokon belől laknak, és a' mellyeket még is mind ez ideig réa nem lehetett arra venni, hogy magokat palléroztatni, kimivelteini, vagy is inkább civilizáltatni megegyedték volna. Jó lenne, így szoll az Elölülő ezen népeket meghívni, hogy városzzanak magoknak lakást az egyesült Státusoknak határaikon kívül azon nagy pusztaságokon és sivatag erdőkön-mezőkön, a' mellyek Mexikóhoz képest északra a' Merikói határok és a' Rocky-Mountains nevű rengeteg és esmeretlen hegyek között találtatnak; a' hól annak utánna az ő civilizáltatásolra állíthatnának fel az egyesült Státusok a' magok költségeken minden felé iskolákat 's egyéb pallérozó intézeteket.

A' Senátusban olly jóvállást tett annak Hayne nevű tagja, hogy Generalis Lafayette számára határozzanak 200,000 Dollárokból álló nemzeti ajándékot azon buzgóságnak megjutalmazására, niellyett ő az egyesült Státusokhoz, kivált az Amerikai revolúziókra nézve, eleitől fogva kimutatott. Fekvő Jóság-ajándékozásról is találtatik egy Czikkely ezen jóvállásban ugyan ezen Generalis' számára, melyből azt hozzák-li, hogy a' Revolúziósoknak ezen Veteránus Generalissok talán nem fog többé vissza térni Franciaországba, hanem Amérikában tölti-el életének még hátralévő kevés részét. A' Marquis titlust is le tette és meghívta az Amerikai Ujságírókat, hogy ha felölle leveleikben ennekulanna emlékezni találnak, ötet ezen nevezettel többé ne illessék, mint a' melly az egyesült Státusokban nem használható.

A' Baltimorèi ujságlevelék szerint, az egyesült Státusoknak egész armádája, a' mi a' Reguláris sergeket illeti, mostanában áll 5779 emberből, mikor a' száma tellyes, de bekesség' idején, 6185 emberre van határozotatra.

Azon alkudozásokra nézve, mellyeket az Észak-Amerikai egyesült Státusok Londoni Követje Rushur a' rabszolga-kereskedésről az Anglus külső dolgokra ügyelő Ministerrel Canning úrral folytatott, 's a' mellyekről az Amerikai Elölülő a' maga Rinyító beszédjében emlékezett, legalább jóvendőre nézve méltó leszen a' következőket megjegyezni:

Ezen alkudozások már annyira elhóladtak vala, hogy már a' Kötés is nem csak megkésült 's az alkudozó Ministerek által aláíratott volt, hanem az Anglus Országlószejektől ratifikáltatott is, de azonban csakugyan még is megakadott, a'

amelly következendő nem vélt módon történt. Megérkezvén tudniillik Washingtonba, ott azt az Előülő a' Senátus' elejébe terjesztette, a' végre, hogy ez is ráfifikálja, a' melly ezen tekintetben nagy hatalmat gyakorol. Semmi féle ráfifikálás nem eshetik-meg, ha csak a' Senátus' tagjai közzül két-harmad rész meg nem egyezik benne. Most is ezen eset fordult elé. Több tagok külömb-külobb kifogásokat tettek a' Kötés ellen. Kinek egy kinek más nem tetszett. Az a' Czikkely különösen sokaltnak nem tetszett, a' melly által az Anglusoknak hatalom adatott volna arra, hogy valamely nemzetnek hajóit az Amerikai part mellett el foghassák oly szín alatt, hogy azok rabszolgákat szállítanak. Ezt a' Czikkelyt tehát csak bizonyos módosítással erősítette-meg a' Senátus.

Sőt az az egész megvizsgálási jus sem tetszett sok Senátornak, hogy az Anglus és Amerikai hadi hajók egymásnak kereskedő hajóikat rabszolga-keresés végett megvizsgálhassák. Az Észak-Amerikai egyesült Státusoknak (így szoltak a' Senátorok) csak nem annyi kereskedő hajóik találtaknak a' tengereken, mint az Anglusoknak: de hadakozó hajóik egy-tized rész sincs annyi, mint ezeknek; ők tehát koránt se' vizsgálhatnának-meg annyi Anglus kereskedő hajót, mint ezek Amerikaiit.

Ezen nehézségeknek az Amerikai Senátus által lett felhordása ezen Kötés ellen, kivált azért, hogy ezen nehézségeket az Amerikai Senátus azután tette, minckutánna azt az Anglus Országlószék már ráfifikálta volt, hosszas levelezésekre szolgáltatott alkalmatosságot, mellyek közzül elég léssen itt csak azt felhozni, mellyet Anglus Minister Canning úr Aug. 27-dikén írt az Amerikai Ministerhez RUSH urhoz: —

„Ha (így szoll az Anglus Minister) az Angliai Országlószék a' Márcziusban készült Kötést az Amerikai Országlószék-

től azon tétetett változtatások után RUSH úrnak magyarázásaival is, már most nem ráfifikálhatja, ezt valóban nem az okozza, mint ha az Anglus Országlószék ezen tárgynak (a' rab-szolgákkal való kereskedés' eltöröltetésének) fontossága eránt való gondolkodását megváltoztatta volna. A' Resultatuma ezen alkudozásoltnak semmi esetben nem hagyattathatik helybe. Maga az Amerikai Országlószék tette volt ezen Kötésre nézve az első jóvállasoltnak. Az Angliai Országlószéknek eszébe se' jutott az, hogy az Amerikai Országlószék azt, a' mit maga jóvállott, még egyszer fontolás alá vegye: tehát ő Felsége az Anglus Király minden tartózkodás nélkül azonnal ráfifikálta a' Kötést 's azt várta, hogy ez Washingtonból is éppen így ráfifikáltatva fog Londonba megérkezni. Azonban a' ráfifikált Kötés helyett oly Kötés érkezett vissza, melynek még azon feltételei is meg másoltatást szenvedtek, mellyeken az alkudozások alatt legitisssebb változtatást se' tett egyik rész is.

„E' féle történetelnek többszöri előfordulása valósággal egyik résznek se lehet kedves. Így annak ráfifikálásai sikertlenek lennének, 's az alatt, míg a' más rész bizonyos engedéseken forgatná gondolatját, 's magára valamely kötelességeket valólna, a' ráfifikált Kötés vissza vétetődhetne. Itt most nem csak formálítasokról van szó; a' Kötés valódi változásokat szenvedett, még pedig oly pont eránt, mellyet RUSH úr eleintén maga jóvállott, még pedig, mint feltehetjük, magának az Amerikai Országlószéknek útasításából.

„Midőn arról vala szó, hogy azon hajókat, mellyekről azt lehetne gyanítani, hogy rabszolgákkal kereskednek, a' Napnyugoti Indiai 's Amerikai partok mellett meg kellésék vizsgálni, akkor feltétetett, hogy ezen vizsgálódásra mind két résznek jussa legyen, és semmi gyanakodásra nem adhatott ezen feltétel semmi okot sem e-

gyik sem másik résznek. Ellenben ha ezen kifejezést, A mérikai, az egyesült Státusok Országlószékének kívánságára, kihagyjuk, így az egyik résznek okot szolgáltatnánk a másik eránt való kétségeskedésre vagy gyanuskodására. Ez az oka, hogy az Anglus Országlószékére nem állhat az Észak-Amériikai Országlószéknek kívánságára, és ha ezen feltétel az alkudozásoknak folyta alatt eléfordult volna, azt az Anglus Országlószék bizonyosan akkor is vissza vetette volna. Most pedig, midőn az Anglus Országlószék ezen Kötést már ráfiktálta, annyival kevesebbé adhat helyet annak az Anglus Országlószék. Reméli az Anglus Országlószék, hogy az Észak-Amériikai Senatus ezen környülállásokat meggondolván, nem fog azon kívánsága mellett tovább megmaradni, hogy ezen kifejezés: „Amériikai“ a' mondott Czikkelyből kimaradjon. A' Washingtonban lévő Anglus Követ ehhez képpes meghatalmaztatott, hogy az Amériikai Országlószéknek akár melly meghatalmoztatott Ministerével írja alá a' már meghatározott 's az Angliai Országlószék által már ráfiktáltatott Kötést, ezen egyet meghatározott módon kikötvén, hogy ezen kifejezés: „Amériikai“ a' Kötésből ki ne maradjon. Mihelyest ezen Kötés Washingtonból Londonba e'képpen megérkezik, Anglus Király Ő Felsege ezt azonnal ismét ráfiktálni fogja, de azt azután többé az Amériikai Országlószék által tétetődhető változásoknak alája nem veti.“

Nagy Britannia.

A' Mexikói Obligáziók Londonban Jan. 19-dikén 84 per Centről 81-re 's a' Columbiaiak 94-ről 91-re szállottak-le, 's azonnal olly hír terjedett-el, hogy ezen Obligázióknak leszállása az által okoztatott volna, hogy Veneczuélából olly tudósítás érkezett Decem. 7-dikéről Lon-

donba, hogy Bolívar Peruban totaliter megveretelvén 's emek híre Bogotába megérkezvén, ott a' Respublikai Országlás ellen olly támadás ütött volna ki, melly miatt a' Martialis Törvént is ki kellett hirdettetni. — (Mi az e'-féle hírekre semmi megjegyzést nem tévén, Olvasóinkra bizzuk az e'-féleknek megvalóságosittatását vagy megczáfoltatását mindenkor csak a' későbbi, vagy ezutánni tudósításoktól várják, mellyeket egy hocsületes Ujságíró sem szokott soha elmellőzni).

Cox nevű Londoni Senátor nem régen pert indítván a' feleségének házi barátja Kran nevű nagy hírű komédiás személy ellen, azzal vádolván azt, hogy olly házosság-törő időtöltést folytat az aszszonysággal, melynek neve az Anglus törvényes könyvben Criminalis Conversatio. A' megbántatott férj 2000 font Sterling (20 ezer pengő forint) elégtételt kívánt. Az aszszonyság bűnösnek is találtatott, hanem a' házi barát csak 800 font Sterling bírságfizetésre ítéltetett.

A' Londoni újság csudálkozva jelenti, hogy a' Lisbonai Udv. Ujság Januarius' 5-dikén egy olly okoskodásból: áló tudósítást adott-ki, melly egészen a' Szent-Szövetség' értelme szerént van íratatva.

London mellett nagyon nevezetes öklözési verekedés történt Jan. 19-dikén. Ennek nevezetessége abban állott, hogy a' küszködők közül egyik még ott a' viaskodás' helyén meghalt, 's két óra mulva a' másik is ki adta a' lelkét.

A' Swiftsure nevű hajót nagy figyelmetességgel és sokáig nézték a' Londoniak, a' melly arról nevezetes, hogy e' vitte volt Napoleont vissza tíz esztendőnek előtte Elba szigetéről Franciaországba. Ezen hajó most azon társaságnak tulajdona, melly a' Mexikói bányák műveltetését Angló-Mexikói társaság' nevezete alatt magára válalta. E' mostké-

nyesővel terheltetve evéz Amerika felé ezen bányák számára.

Nicholson nevű két testvéreket Liverpooli rézműves mesterembereket, tulajdon házokban megharapott egy dühös kutya. Ők ennek rossz következtől felvén azonnal kivágatták testjükből a megharapott kúst: de így se boldogultak, mivelhogy az egyik testvér nem soká nagy kínok között meghalt, a másik pedig rettenetes félelmek között várja, hogy réa nézve is mitsoda következt. lehet még ezen szerencsétlen történetnek.

Midleton mellett Skóziában nagy szerencsétlenség történt egy kő-szén bányában, melynek Brandling nevű úr a tulajdonosa. Tudjuk közönségesen, hogy Sir Humphry Davy nevű tudós, olly lámpást talált nem régen, a melytől azt lehetett remélni, hogy az e-féle bányában semmi lobbanásokat nem fog többé okozni, a milyenek ezekben, eanekelőtte gyakran szoktak volt történni: Januárius 12-dik napján olly történet adta magát elé a feljebb nevezett bányában, a mely megmutatta azt, hogy vigyázatlanságból ezen különben igen jó és nevezetes találmány mellett is retentó szerencsétlenség történhet. Így veszi el a becsit gyakran akármely szép tudományos találmánynak egy ügyetlen embernek vigyázatlansága. Egy munkás a nevezett bányában, nem tudni mi által indítván s a mellett is hogy munkás társaitól megintetett, a lámpás fedelét levette, s barátjai intését lenevelte, hanem azon szempillantásban elkövetkezett a szörnyű csattanással való lobbanás, a mely egy szempillantásban megölte a bányában találtatott huszon három embereket, s ezek között azon szerencsétlent is, ki a kiszabott rendelkezések által hágtá s munkás társait is a jó intésért kicsufolta vala. A szerencsétlen holt testek mindnyájan a Leedsi ispotályba vitettek. Azután nem sok

idő mulva a bányában egészen erőt vett a tűz, s az olta senki nem mérészel be lé menni.

A Londoniak' ujságonkapását meglehetősen ki elégitette Jan. 13-án este egy ember, ki az utszán ló hátán megjelenvén, nagyon meglepte a nézők' figyelmet, az által, hogy a talpából világosító sugarok látszottak kijöni, melyek a lónak feje körül a földre s egyéb tárgyakra több önyire szép világosságot vetettek. Ezen új találmány abba áll, hogy a lovag két olly mécs-lámpást alkalmaztatott a kegyel alá, melynek három oldalai beborittatva lévén, csak az első adott világosságot, s e-képpen a lovan ülő ember a mellettben a lora körül minden tárgyat jól láthatott. A találmányos embernek neve Pea t.

Londonban 500 legelőkelőbb R. Catholikus lakosok Jan. 17-dikén gyűlést tartottak a Lord Chifford Hugh előlése alatt, s a felett tanácskoztak, hogy micsoda eszközök lehetnének legalkalmatossabbak a Parlamentumnak arra lehető felindítására, hogy a Catholikus alattvalóknak adjon olly polgári jusokat, mint a milyenekkel az Angliai Religión lévő alattvalók élnek. Irlándiai Catholikus követ is volt jelen a gyűlésen.

Spanyol Amerika.

A Mexikói Elölülő Nov. 4-dikén olly parancsolatját hirdettette-ki a Congressusnak, mely szerént az Említett Elölülő meghatalmaztatott, hogy intéztesse-el azon plánumot, a mely szerént az Atlanticum és Csendes tengereket egymással össze lehessen csatoltatni. Mint mondják úgy intétetett-el ezen két tengereknek össze csatoltatása, hogy a Tehuantepeczi keskeny föld, által vágattatván, az Alvarado, Panuco, Bravo del-Norte, Santiago, és Co-

lorado nevű vizek hajókázhatókká fognak tétettetni.

A' Buenos-Ayresi Congressus' határozása az Országlószékek elintézésé szerént úgy volt tétetve, hogy ott a' Congressus' ülései Jan. 1-ső napján kinyitattassanak. — Az Indus vad nemzetek azonban még most is sokat alkalmatlankodnak ezen új Respublika népeinek. Már csak-nem a' fő városig be csapkodnak. A' szélső határszéleken lévő Romandírozó Generális vádoltatik, hogy nem eléggé vigyázott volna. Mondják, hogy hadi ítélezék' elibe fog állittatni.

A' Buenos-Ayresi határ mellett még folytatják Felső Peruban a' Royalista Spanyol Generálisok a' szerencsétlen meghasonlásból következett hadakozást, melyről ezeket jegyzik-meg az újabb tudósítások: —

Generális Valdecz a' Vice Királlyal La-Sernával tart, Oberster Valdecz ellenben és Oberster Medina-Celi, Olanétát akarják Vice-Királynak esmérni. Ináct következett a' veszedelmes meghasonlás a' seregek között is ahozképpest mint a' katonaság egyik vagy másik részvonnnya hátra magát. Előbb Olanéta távozott-el Potosiból, az után Generális Valdecz hagyta oda Potosit 's ekkor Olanéta ment vissza oda. Melyik rész van most annak birtokában bajosan lehetne megmondani. A' két rész között eddig elkezdődött alkudozások is sikertlenek. La-Serna azt kívánja, hogy Olanéta vagy Peruban egy katona Biztosság előtt, vagy pedig Sp. Országba éppen a' Király előtt mentse-meg magát eddig elkövetett cselekedeteiért. Olanéta pedig sem egyikre sem másikra nem ajánlja magát, 's kinyilatkoztatta, hogy ő tovább is ellent fog, mint jó Royalista, mindenben állani La-Sernának, mint hogy tudja fölöle, hogy ő Peruban Constitúziós Országot

akkor felállítani, 's maga akar az Országlószék feje lenni.

Elegyes Dolgok.

Ivanovszky nevű Lengyel nevezetes személyt jádzik most az Észak-Amerikai Vad-népek között. Ő Lithvániai születés, 's Napoleon alatt a' 4-dik Lengyel Regimentnél szolgált Spanyol Országban mint Oberslieutenant. Azt beszélik, hogy akkor derek vitéz és szép virtusokkal tündöklő katona volt, de egyéb eránt nagyon különös életet élt, magától minden gyönyörűséget megvont, semmi fött ételt nem evett, még a' húst is nyersen etté. Ezen Ivanovszky a' Napoleon Császárságának megszűnése után Európából eltávozván Északi Amerikába ment 's ott nem a' pallérozott nemzetek, hanem a' Vad-népek között telepedett-meg oly czélzással, mint a' Londoni tudósító megjegyzi, hogy a' Vad-népeket civilizálja. Hanem egyszer kevésbe mult, hogy a' Civilizátorságért életével nem fizetett. Társaival vadászaton lévén ezektől eltávozott 's eltévedett, 's a' Vad-Indusokhoz fogságra esett, kik már éppen azon voltak, hogy őtet megöljék 's megegyék; csak a' volt a' szerencséje, hogy egy fiatal Indus-leány, éppen azon törzsök nép' Fejedelmének leánya, a' hova fogságra esett vala, belé szeretett 's ez őtet megmentette, kit az után, mint jól tévőjét feleségül vevén, ipánának halála után a' nép őtet a' maga fejéré változtotta, 's azt mondják, hogy ő alattvalójiba a' Civilizációhoz már nagy kedvet öntött. — Ennek tehát vadaman végződött a' játéka.

Török Birodalom.

Konstanczinápolyból Jan. 10-dikén „Ibrahim Basa Sudához megérkezvén, seregeit Candiára sátorok' alá kiszát-

titotta, szállító hajóját elbocsátotta, 's mi-
nekutánna Egyiptomból egy Francia ha-
jón két millió Piastert kapott, seregeinek
egy részét hadi hajókra ültette, 's Moréá-
hoz evezvén oda 3000 embereket Dec.
20-dikán Modonhoz kiszállított, 's ha-
jóját Sudához sietve vissza küldötte,
hogy ismét serget ültetvén-fél sietve vi-
gyék Moréához.

„A' Görög vezérek még folytatják
egymás között a' belső hadakozást. Argos-
nál Dec. 15-dikén is reggeltől fogva estvig
tartott a' legvakmerőbb verekezés min-
den Vég-határozás nélkül. Azok a' 3000
emberek azoközben, kik a' Goura ve-
zérlelése alatt Athénéből a' Direktorium' se-
gítségére mentek, arra kényszerítették Co-
locotronit és Nikitát, hogy Corinthusnak
ostromlását szakaszszák félbe.

Kedvező környúlallás a' Görög Di-
rektoriumra nézve az, hogy Dec. 10-dikén
éppen ezen kedvetlen környúllások között
érkezett-meg Napolí-di Romániába az An-
gliai költsönnek második rátája, a' mely
200,000 Spanyol Piasterekből áll. Ezen
fontos tudósítás a' Hydrai újságban talál-
tatik. Így Reménsége lehet a' Görögöknek,
hogy ismét jóra fog fordulni az ő dolgok;
mint hogy a' mely hadakozó résznek kész
pénze van, 's nincs szüksége arra, hogy
a' föld' népét pusztítással terhelje, az ilyen
mindenütt talál magának barátokat és fegy-
veres társakat.

Újabb Tudósítások.

Londonba ismét rettentő hír érke-
vén Bolívarról, e' miatt Jan. 21-dik
napján szörnyű félelem lepte vala meg a'
Börsén azon Spekulánsokat, a' kiknél sok
Amerikai Obligatziók találtak. Ezt az
okozta, hogy némelly Londoni Újságok va-

lami Ney-Yorki levelet hirdettek-ké, a'
melly onnét Dec. 24-kén indult, 's a' van
benne: Hogy Sept. 17-dikén Truxillo
mellett Bolívar és Canterak ször-
nyen megverekedtek; egy Columbiai Ba-
talion által állott csatázás közben a' Spa-
nyolokhoz, ez által a' hadi renden nyi-
lást hagyott hátra, itt a' Spanyolok által-
rontottak, a' Bolívar lineáját megzavarták,
szörnyű mézarlás lett, Bolívar két pus-
kagolyóbist kapván Guayaquil felé vona-
el magát, Canterak is terhes sebet kapott, de
még is be ment a' Columbiai földre; Cor-
dova 's Miller Generálisok elestek 's több
e'félék. — Azonközben ezen hírek
sem a' Kurir sem a' Londoni egyéb Újsá-
gok még most semmi hitelt nem adtak,
azért, hogy már a' Nov. 9-dikén költ Bo-
gotai újságok is megérkeztek, a' mellyek
szerént nem hogy megveretett volna Bo-
lívar, hanem győzedelmes lépésekkel sietett
Cusco felé, a' honnét Cantera c magát
vissza vona.

Ide járul, hogy a' Columbiai Ország-
lósékhöz már Sept. 27-dikéről is érkez-
tek tudósítások Bogotába; 's ezek is nem hogy
valami emlékezetet tennének azon nagy
csatáról, melynek a' Ney-Yorki tudó-
sítás szerént Sept. 17-dikén kellett volna
történni, hanem inkább azon helyekszám-
lálatnak-fel bennük, a' mellyeken Bolívar
már ekkor által vitte volt sergeit Canter-
rak után. — Kevés napok felvilágosítják e'
dolgot egészen.

Persia. A' Bombaybol jött újságok
szerént, mellyek Sept. 8-dikán indultak,
Schiras városát Jun. 15-kén nagy csa-
pás érte. Egy nagy földrengés csak nem
egészen semmivé tette. Ezen törénetről a'
jövő postán fogjuk közleni egy szemmel lá-
tott tanunak tudósítását.